

Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.
 Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv.
 Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

474

Naši "ta rdeči."

Register No. A. 7950.

Western Penitentiary.
 Pittsburgh, North Side, Pa.

Č. g. urednik:—

Pismo sem sprejel in tudi Vaš priljubljeni mi list "Ave Maria". Lepo se Vam zahvalim, zlasti za list, da ga mi pošiljate brezplačno. Ker imam časa dovolj, rad čitam, zlasti mi je ljub Vaš list "Ave Maria", ko vidim, kako v resnici edino pravilno in narodno koristno delate in pišete, da nič bolj ne morete. Bog Vam daj srečo in zdravje, ko tako podpirate našo sv. vero. Oh, moj Bog, ko bi bil jaz tako srečen, da bi bil dobil ta Vaš list pred leti v roke! Gotovo bi ne bil danes tu, kjer sem sedaj. Pa so me ti surovi socijalisti zapeljali, da bi bil kmalu življenje zgubil. O, rojaki moji, pogledjte na meni, nesrečnem vašem

rojaku, kam pripelje človeka naš socijalizem! O, Bog, daj spreobrnjenje vsem zapeljanim socijalistom, da bi vsi spoznali svojo zmotno, predno bo prepozno. O, brat moj, ki se ponašaš s socijalizmom, beri, beri ta list "Ave Maria", ki te tako lepo uči, da nič bolj ne more! O, gospod urednik, ko bi se ljudje ravnali po tem, kar Vaš list uči, pa bi ne bilo treba našim mladim rojakom pustiti mlada leta v temnih ječah za gostim omrežjem, bi jih lahko uživali na prostem. O, č. g. urednik, kako je na tem svetu žalostno tako življenje, kakor je moje. Pa jaz, neumni človek, ne spozna popred, kakor ko je že prepozno, kakor je z menoj! Sedaj pa, moj Bog, moj Bog, kako sem jaz zabredel. O, g. urednik, ko bi vedeli, kako se jaz kesam in obžalujem, da sem ubil nedolžnega človeka! Moj Bog,

iz srea to javno obžalujem in mi je velikokrat tako hudo, da se moram jokati. Pa kar je bilo, je bilo! Dal sem se zmotiti socijalistom, sedaj je pa pokora. Naj bom vsaj v svarilen vzgled slovenskim fantom po Ameriki!

Sporočam Vam, da imam tukaj par slovenskih tovarišev. Povedal sem jim, da mi Vi pošiljate Vaš lepi list "Ave Maria", pa so me prosili, da sem jim ga moral posoditi. Vsi so ga z veseljem prebrali od prve črke do zadnje in se je vsem dopadel. Rekli so, da se bojo zagotovo takoj nanj naročili, ko pridejo iz zapora.

Tukaj v tej ječi se mi veliko boljše godi. Hrana je boljša in več dajo. Seveda ječa je ječa. Vendar pa sem vesel in tako srečen, da nikoli tega, da sem pomiloščen in rešen strašne smrti. Verjemite mi, gospod urednik, da se vsaki dan Bogu zahvaljujem za to milostno rešenje. Tako sem vesel, da Vam ne morem povedati.

Vendar, ker ste že tako dobri do mene, bi Vas rad nekaj prosil, pa si skoraj ne upam. Jako me veseli muzika. Tu se lahko vsak uči bando. Jetnikom se dovoljuje, da si z muziko krajšajo čas in vsaj nekoliko pozabijo na svoj žalosten stan. Tu-

di jaz bi tako rad pristopil k godbi in bi se gotovo kmalu naučil, ko me tako veseli godba. Križ je le, kedo bi mi kupil inštrument. Zato sem se namenil Vas prositi, morda bi se me hoteli Vi, g. urednik usmiliti in mi kupiti "Fidel", ker ta me najbolj veseli, ali pa "kornet". Najrajši bi imel "fidel". Vem, da je to draga reč, vem, da ste revni sami, pa morda bi se dalo kako narediti, da bi jaz to dobil, kajti jaz sam nimam niti vinarja. To bi mi bila potem velika tolažba v mojej stanu.

Bodite g. urednik, lepo pozdravljeni in Vam želim veliko naročnikov na Vaš list "Ave. Maria".

Vaš

Frank Mali.

(Odgovor uredništva.) — Dragi Frank:— Le voljno trpi pokoro in bodi veselega srea. Bog ti je greh odpustil, svetna oblast ti je odpustila smrtno kazen, z svojim pismom si popravil pri svojih rojakih vse pohujšanje, katero si dal, tako bodi miren in trpi udano kazen za greh. To bo tebi v zasluženje in pa tudi v ječi ti bo pomagalo. Ako se boš vzgledno obnašal, ne bomo pozabili na Te. Tvojo prošnjo bomo skušali spolniti. Bodi zdrav, dragi Frank! — **Ured.**

Krščanska prosveta mora zasijati vsakemu očesu, da tako prežene nevednost, ki je največja sovražnica vere.

Leon XIII.

Kolikor globlje prodira veda, toliko trdneje stoji sv. vera, kajti veda je podstava vere.

Pirot.

— o —

Nevednost je najhujša sovražnica človeškega rodu! Zato je dolžnost vsi h katolikov, da krepko goje prosveto in pravi napredek.

GOSPOD PRI NAS OSTANI!

(A. Tomec.)

GOSPOD, pri nas ostani!
Mrači se že,
temni se že!
Razjasni vse in vse razžari!

Gospod, pri nas ostani!
Vihar buči,
pogin preti!
Vihar pomiri, mir podari.

Gospod, pri nas ostani!
Že je tema,
zmot zlih strašna!
Ti, Luč, razsveti nas in vari!

Gospod, pri nas ostani!
Glej, moč strasti
nam vsem preti!
O, bodi vedno z nami!

Gospod, pri nas ostani!
Kjer Tebe ni,
tam sreče ni!
Pri Tebi hočemo ostati!

Tahko.

Povest.

2. Važen sklep.

Celo noč ni zatisnil Tahko očesa. Pre-mišljajal je in prevdarjal, kaj naj stori, kam nej se obrne, da najde svoje stariše. Ne-izčrpne solze mu močijo mlado lice in večkrat vzdihne:

“O moj dragi oče, o moja skrbna ma-ti!”

Pobožno sklepa svoje roke, jih dviga proti jasnemu nebu, ki zre sočutno nanj skozi ozko odprtino na strehi, in moli.

Ko se naredi danin zazvoni zjutraj ma-li zvonček v stolpu trdnjave, skoči Tahko pokonei. V njegovem mladem sre-u je do-zorel sklep, da se napravi na pot, da gre iskat svojih staršev. Predno pa zapusti drago mu koč, poklekne še enkrat in moli kot ga je bil naučil oče Oroncev:

“Oče naš, ki kraljuješ gori v nebesih, čuj nad mano! Varuj me hudega in poma-gaj mi, da najdem svojega očeta!”

Nato vstane in hiti v pristanišče iskat očeta Oronceva. Dobi ga že pri delu. Vsi mornarji so izlagali z ladje zaboje in sod-

čke, ki so bili polni kitove masti in slono-ve kosti.

“Tahko, vzemi vendar svoje tri sodčke, ki si si jih prislužil; tega ti dam pa še povrhu,” mu reče oče Oroncev, ko ga za-gleda. “Ponesi vse svojim staršem, pa lepo jih pozdravi tudi v mojem imenu! Gotovo so veseli tvojega prihoda?”

Tahko pa prime hvaležno Oronceva za roko in zaihti:

“Oče Oroncev, nič več jih ni tu!”

“Kaj?” se začudi Oroncev, “ni jih več tu? Ali so morda že umrli?”

“Ne, niso umrli, ampak odšli so nazaj v svojo domovino k ‘škilastim Indijancem’, ker so mislili, da sem že utonli v morskih valovih, in ker so jih novi sosedje belokož-ci grdo gledali.”

“To mi moraš pa natančneje razložiti,” reče kapitan in se vsede z dečkom malo vstran na bruno ob morju.

In Tahko začne praviti Oroncevu vse, kar je izvedel od Indijancev o očetu, kon-ča pa z besedami:

"Prav si govoril včeraj, oče Oroneev, da se morava ločiti, ker grem iskat svojih skrbnih staršev."

"Tako pa nisem mislil," odvrne dobrosrčni Rus; "sedaj si izgubil očeta in mater, ostani torej pri meni, biti ti hočem oče in dokler boš pri meni, ti ne bo manjkalo ničesar."

"Oče Oroneev," odvrne Tahko z nekim očitajočim glasom, "sam si mi večkrat pravil, da moram svojega očeta in svojo mater vsekdar spoštovati in ljubiti, zanje skrbeti, jih nikdar ne zapustiti, zlasti še ko se postarajo. Zato mi podeli veliki Oče v nebesih veliko sreče. Sedaj vidiš torej, da moram in moram iskati svojega postaranega očeta."

Ginjen zre stari kapitan dečka in reče: "Prav imaš Tahko! Zaupaj v Boga in on ti bo pomagal!"

"To dobro vem," odvrne Tahko, "obljubil sem namreč nocoj velikemu Očetu v nebesih, da hočem povedati vse, kar vem o njem in njegovem božjem Sinu Jezusu, tudi svojim staršem, da ga bodo tudi oni molili, se dali očistiti z blagoslovljeno vodo in prišli v nebesa. Sedaj ne vesta še ničesar o njem in zato ju moram poiskati."

"Kako ju boš pa dobil, če ne veš, kam sta šla in kje sta?" vpraša Oroneev.

"Upam, da jih še dobim v njihovi domovini ob rekinani. Tam so doma, 'škiljasti Indijanci', tam imamo tudi mi še svojo staro kočjo."

"Moj Bog, to je vendar daleč, predaleč zate," dé kapitan, "za to pot rabiš več mesecev."

"Vem, dobro vem, da je daleč, a ne strašim se pota, ne bojim setruda, saj sem močan in zdrav."

"Pa počakaj saj, da bodo šli kožuharji gori ob reki Jukon, potem greš lahko z njimi."

"Ne, oče Oroneev! Kožuharjev ne smem in ne morem čakati. Oni iščejo kožuhe, jaz pa očeta. In ko dobe oni dovolj svojih stvari, se vrnejo in prav lahko me prisilijo, da jim moram peljati kožuhe na svojih saneh nazaj. Rajši grem sam."

"To bo pa nevarna pot," meni kapitan in zmaje dvomljivo z glavo. "Bojim sa za tvoje mlado žvljenje."

"Oče Oroneev! nekoč si mi pravil, da je

poslal Oče iz nebes mlademu Tobiju svojega duha z ognjenimi peruti, ki mu je kazal pot, ga varoval vseh nevarnosti, rešil kitovega žrela in prepodil hudobnega duha. Saj pošlje nebeški Oče gotovo tudi meni svojega duha z ognjenimi peruti; ampak" — tu zastane dečku beseda in proseče milo pogleda kapitana.

Oroneev to takoj zapazi, zato reče:

"No, le nadaljuj, le!"

In Tahko nadaljuje:

"Nimam ne sani in ne psov, da bi šel iskat svojega dobrega očeta in skrbno mater. Ali bi mi jih hotel ti kupiti?"

"Prav rad," odvrne Oroneev, "prav rad ti kupim in sicer najboljše sani, ki se dobe tu, in devet psov."

To rekši vstane in gre z dečkom v bližnjo vas, kjer se je lahko nakupilo takih stvari. Dolgo izbira Tahko, predno dobi najboljše sani, devet krasnih, močnih psov in trdno opravo za pse.

Nato se odpeljeta z Oroneevom k Tahkovi koči, kamor zapre pse in sani ter se vrne nazaj k morju, da si izbere na ladji še drugih potrebnih stvari, predvsem pušk patron, nožev, žag itd. Takih stvari nimajo Indijanci in to so zanje prave dragocenosti, ker tam ni ne železa in ne bakra, zato jih bolj cenijo kot zlato. Vrh tega pa kupi Oroneev Tahku še dve gorki obleki iz kožuhovine, narejeni prav po noši ondotnih Indijancev.

3. Veselo snidenje

Tahko je že popolnoma pripravljen in preskrbljen za daljno pot. Čaka le še, da zapade na novo sneg. Med tem časom pa sedeva sam v koči in rezlja iz slonove kosti lep križec za kapitana Oroneeva. Počasi napreduje delo, ker nima družega orodja kot majhno jekleno klino in steklo. Toda Tahko je potrpežljiv in vstrajen. Marljivo razlja dan na dan, vmes pa moli:

"Ljubi nebeški Oče, blagoslovi očeta Oroneeva, mene pa pripelji k mojim skrbnim staršem!"

Večkrat ga obišče pri delu star kapitan, ki se zelo težko loči od pridnega dečka, in poseja prinjem ter se ž njim razgovarja. In tedaj ga naprosi Tahko:

"Oče Oroneev, povej mi še kaj iz svete knjige (t. j. iz sv. pisma)!"

Kaj rad ustreže vselej stari kapitan dečkovi želji in mu pripoveduje na dolgo in široko o egiptovskem Jožefu, o Davidu, o Kristovih čudežih in drugih stvarih; zraven ga pa uči tudi molitvic, zlasti deset božjih zapovedi in angeljevo česčenje, kar Tahko z velikim veseljem posluša in se kmalu vsega nauči.

Nekoč pa reče Oronec:

"Poslušaj me, Tahko! Vidim, da imaš vroče želje, naučit se molitvic belokožcev. Kaj boš pa storil, ko prideš zopet z deželo Indijancev in te bodo stari čarovniki silili, da se udeležuješ slavnosti hudobnega duha in zraven plešeš? Če jih ne boš ubegal, te pa unore!"

"O, oče Oronec, te dni sem že veliko, veliko na to mislil."

"Tako!" se začudi Oronec. "Kaj si pa vse mislil?"

"Da bom pravil vse to, kar sem slišal od tebe, svojim rojakom v Inani," nadaljuje Tahko. "Pripeljati jih hočem na pravo pot, ki pelje v nebesa, in jih očistiti z blagoslovljeno vodo. Zato te prosim, daj mi malo one vode, s katero si mene očistil."

"Res, Tahko? Misliš li to resno?" se še bolj začudi Oronec. "Tega pač nisem mislil, da naredim iz tebe misijonarja. Srčno me veseli, da si se odločil za tako sveto in vzvišeno delo. Le potrpi nekoliko in poučuj svoje rojake! Bog vam pošlje potem že svojega duhovnika, ki vam prinese tudi blagoslovljene vode."

Štirinajst dni je medtem že minilo, kar se izpremeni vreme. Gosti oblaki zakrijejo vedro nebo in od severa zapiše hud, oster veter. Drugo jutro leži že pol črevlja debel sneg po vsej okolici. Veselo se obleče Tahko v novo obleko, obuje gorke zimske čevlje, s katerimi se hodi lahko po snegu, vzame sani in pse seboj in poišče kapitana, da se poslovijo. Dobi ga ravno pred vrati male trdnjavnice.

"Sedaj pa odrinem, oče Oronec!" mu

zakliče nasproti in mu poda hvaležno roko v slovo.

"Sedaj se morava za celo življenje ločiti. Glej, ljubi Tahko! To le podobico ti dam v spomin, da me nikdar ne pozabiš. Vzemi jo v hvaležen spomin, to je podobica nebeške Matere. Če boš kdaj v hudi nevarnosti, kliči jo zaupno na pomoč: 'Marija, pomagaj mi!' in moli tudi zame!" S temi besedami se hoče Oronec posloviti, Tahko pa ogleduje krasno podobico in reče:

"Uverjen bodi, oče Oronec, da bom mislil vsekdar nate. Tebe ne smem in ne morem nikdar pozabiti." In veselo vzame malo podobico, si jo skrije v nedrje.

Med tem časom so mu vpregli mornarji pse dobro v sani in so se drenjali krog njega, mu stiskali ginjeni roke in mu želeli srečno pot. Kapitan pa ga prime za ramo in reče slovesno:

"Tahko, ostani vedno dober in ne pozabi Matere božje!"... Še hoče govoriti oče Oronec, a v hipu se obrne vstran, da skrije solze, ki mu zalijejo oči, in da ne pokaže, kako težko mu je slovo.

In Tahko odrine proč od dragih znancev, proč od dobrega kapitana proti sredi dežele, tja proti daljnemu vzhodu za negotovim ciljem.

Ko je že prav zunaj na prostem, zunaj na širni planjavi, ko mu izgine za hrbtom še zadnja sled nortonskega zaliva, takrat začuti v srečo novo veselje. Iznova čuti, da je prost, prost pod širnim nebom. Rad bi ostal sieer še pri očetu Oronec, toda ladja mu je vendar pretesna. Bil je pač Indijanec in navajen že izza mlada širnega sveta, navajen prehoditi po več sto ur čez gore in doline, čez drn in strn in streljati brdko divjačino. Vsled tega mu ne more zadoščati ozka ladja, kjer je lahko šel komaj deset korakov, da se ne bi kam zadel, ladja ga ne more osrečiti, ker mu tudi ne more dati prostega gibanja. Sedaj je pa prost...

☞ Človek iz opice? ☞

Da se človeški slabi a napuhnjeni razum ogne ukloniti se verskim razodetim resnicam, pripravljen je na vse, na še toliko neumnost, še toliko nesmiselnost, samo resnice ne! Da, pripravljen je v blato poteptati svojo lastno čast, katero ima "kot krona stvarstva." Le malo pod angelje" ga je znižal njegov Stvarnik". "Z slavo in častjo ga je ovenčal" in ga je postavil v krono celega vesoljnega vstvarjenja.

Da se mu pa ni treba ukloniti svojemu Stvarniku, kaj stori neumni, nespametni človek? Samega sebe poniža v navadno opico. — "Ne, ni me vstvaril Bog! Ne, ni me povišal le malo pod angelje! Ni me ovenčal z častjo in slavo, — ne, razvil sem se iz opice! Jaz sem popolnoma to, kar je opica v pragozdih Afrike, kar govedo v hlevu, kar je ptič v zraku. Vsi smo sorodniki, vsi smo ena rodovina!"

Žalostno, a resnično!

In ko bi to verjel prosti, neuki narod, bi še ne bilo tako hudo. Toda to verujejo in uče nekateri izobraženci. Ta nauk zagovarjajo in dokazujejo celo nekateri navidezno učenjaki ljudje.

Vendar ta nauk vedno bolj zgublja znanstveno podlago, na katero ga je skušal postaviti njegov oče, brezverec Darwin. Največji učenjaki so se sicer zavzeli za ta nauk in ga začeli raziskovati z lučjo vere in znanosti. Toda drug za drugim so primorani po spoznani resnici zavreči ta nauk. — Letos v aprilu je velik učenjak dr. Carrel objavil prve sadove svojega raziskovanja. V vseh ameriških listih smo videli njegovo izjavo: "Najnovejša odkritja v zdravniški vedi popolnoma nasprotujejo Darwinovemu nauku. Dokazalo se je, da razni deli opičnega telesa, preneseni na človeško telo, ne delujejo tako dobro, kakor deli nižjih živali, ovce, itd.

Skozi več let so nekateri tudi učenjaki možje kazali na podobnost človeškega in opičnega telesa in na tej podlagi dokazovali, da se je najbrže človek razvil le iz opice, da je civilizacija toliko vplivala nanj, da se je iz orangutanga ali šimpanza razvil sedanji človek.

Toda prava moderna dušeslovna (phiso-

logična) in človekoslovna (anthropološka) veda, pa se je postavila na popolno drugačno, pravo znanstveno podlago, in ne primerja posamezne ude po njih obliki, temveč po bistvu in sestavi udov, po mišicah in žilicah, da po celah, iz katerih so se udje razvili. Moderna veda je že tako globoko prodrla v skrivnost živega telesa, da ne zasleduje le toka krvi, gibanja mišice, delovanja živcev, temveč zasleduje gibanje vsake posamezne celice, iz katerih se tvorijo mišice, kosti itd. In to je edina znanstvena podlaga, na kateri se dajo pravilno rešiti vsa ta vprašanja.

Ako pa raziskujemo bistvo človeškega telesa na tej podlagi, je pa takoj popolnoma jasno, da človek nikdar ni mogel imeti kakega orangutanga za svojega praočeta.

New Yorški "World" dostavlja: "Dr. Carrel ne govori mnogo. Ako se hoče od njega kaj zvedeti, treba vprašati, na kar pa samo prav kratko odgovarja. Ako ga kedo vprašuje o kakem njegovem raziskovanju ali iznajdbah, dobi samo kratek odgovor. Sploh naredi utis učenjaka, globokomisleca.

Dr. Aleksis Carrel je eden največjih mož v zdravilstvu v Ameriki. On je profesor in vodja Rockefellerjevega Instituta v New Yorku, ki izvršuje najprednejše poizkuse v zdravilstvu. Ta zdravnik je dobil tudi takozvani "Noble price" "plemenito nagrado", ki je bila razpisana za najučenejši znanstveni spis o kaki stroki zdravilstva. Mej drugimi je ta zdravnik iziznašel način, da se more celo drobno vzeti popolnoma iz živega telesa, pa ne bo prenehalo svojega delovanja — prebavljanja.

Dr. Carrel je tudi iznašel, da se da ud od kake živali n. pr. želodec i. dr. presaditi v človeško telo, ne da bi prenehalo svoje delovanje, da pa ne prebavlja dalj, kakor bi pa prebavljal v ovi. Ves svet je strmel nad to iznajdbo. Toda učenjaki zdravnik je to na živih slučajih dokazoval. Zlasti se je pa zdravnik posvetil Darwinovemu nauku, ali se da res vsaj malo dokazati, da se je človek razvil iz opice?

Slovenski socijalizem in slov. delavec.

M. Železnikar.

V zgodovini naše domovine beremo, koliko so pretrpeli naši očete, ko je hodil v naše kraje divji Turek ropat in morit. Tam beremo, da so naenkrat prihrule divje tolpe in so šli od vasi do vasi, od hiše do hiše, morili, požigali, skrunili in kradli, kar jim je le pod roke prišlo. Zlasti so lovili slovenske dečke in mladeniče in jih gnali v turško sužnost, kjer so jih vzgojili v krute, krvoločne vojake, ki so bili potem strah cele Evrope in lastne njih domovine. Imenovali so jih janičarje. Ubogo slovensko ljudstvo se je pred njimi skrivalo po gorah in po cerkvah, kjer so se borili do zadnje kaplje za svoje imetje in življenje.

Kdor bere pazno te žalostne dogodke naše zgodovine, nehote mu pridejo v spomin naše razmere mej slovenskim narodom v Ameriki. Ali ni kranjski socijalizem podoben temu bivšemu sovražniku našega naroda? Poglej, kako ta propali slovenski socijalizem požiga katoliško prepričanje po vseh slovenskih srcih! Poglej, kako ti moderni "Turki" ropajo iz srečnega naroda najdražji zaklad sv. vere in jih vlačijo v sužnost greha in hudobij in pokvarjenosti! Kjerkoli dobe slovenskega mladeniča, slovenskega krepkega moža, koliko se trudijo, da ga vjamejo v svoje zanjke, da potem naredo iz njega "janičarja", da njih delo podpira in jim pomaga pri njih sramotnem delu! In kako pokvarijo slovensko mladino! Ali

si že slišal kakega takega slovenskega pokvarjenega janičarja — socijalista? Kako ti Boga preklinja, kako klafa, kako ostudno govori, kako sirovo je njegovo obnašanje! Poznam slovenskega mladeniča, ki je bil doma zgled dobrega in poštenega slovenskega fanta. Bil je ponos naše fare, ponos naše vasi! Tu je zašel v sužnost teh rdečih Turkov in poglej ga sedaj! O, kako se je spremenil! Težko bi spoznal v njem bivšega dobrega in poštenega mladeniča! Poln nesramnosti, poln kletvine, udan pijači! Res, grozno je naredil z njim socijalizem!

In potem se ustijo njih listi, da so delavski listi! Kolika laž! To so grobokopi sreče delavstva! Kaj pa je že naredil kak socijalist za delavca? Če je za kakim oglom ščuval delavca k uporu, k štrajku, ga je pustil na cedilu, ko je bilo treba priti z dejansko pomočjo.

Zato, krščanski slovenski možje, kje ste! Ali ne vidite, kaj se godi mej nami? Ali Vam ni nič mari Vaša sv. vera? Ali boste mirno trpeli mej seboj toliko pohujšanje! Tako sramotno počenjanje nekaj propalije? Stopimo v vrste! Možje, primimo za orožje! Če imajo propalije korajžo, razširjati slabo, ali je mi ne bomo imeli braniti svoje lastne svetinje?

Gospod, ne zavrzy slovenskega naroda! Vzbudi mu voditeljev, da vsi v boju versko ne pogineno!

Zmagoslavje našega kralja.

(Dalje.)

Dioklecijan sicer v prvih letih svojega vladanja ni preganjal krščanstva. Da, še skorej naklonjen mu je bil. Tako je bilo polno kristjanov tudi na njegovem lastnem dvoru. Da, njegove najbolj zaupne osebe so bili kristjani. Še le sovladar Maksimijan, zlasti pa njegov zet Galerij sta ga slednjič pregovorila, da je izdal ukaz zoper kristjane in jih začel moriti. Ko je pa enkrat videl kri kristjanov, se je pa Dioklecijan tako spremenil, da je postal najkrvoločnejši izmed vseh rimskih cesarjev, ki so preganjali kristjane. Njegove naredbe zoper kristjane (od leta 298 do 304) presegajo vse, kar se je kedaj grozovitega ukazalo zoper kristjane.

Poslušajmo, kaj piše zgodovinar iz tega časa dobesedno:

"Preganjanje je bilo splošno in strašno. Zvesti spolnjevanci so napolnili vse državne ječe. Njih družine so zgubile vse premoženje in so bile pahnjene v največjo revščino in pomanjkanje. Le krščanska ljubezen bratov jih je rešila pogina za lakoto. Porabili so jih za posilna dela pri gradbi novih cesta, javnih poslopij, in rudokopov. Proti vojakom kristjanom so takoj vzačetku nastopili z vso strogostjo. Cela stotnija, tako zvana tebajska legija pod poveljstvom hrabrega Mavricija, je bila poklana do zadnjega moža. Stotnik ce-

sarske telesne straže, Sebastijan, je bil najprej prestreljen s pšicami, potem pobit do smrti.

"Velikansko število žrtev je padlo. Samo v enem mesecu je padlo nad 18.000 kristjanov. Mučeniške smrti sti umrli cesarici Priska in Valerija. Mučena sta bila dva papeža, Gaj in Marcellin; brezštevila duhovnikov in škofov, vojšaka Jurij in Teodor, tisoče hrabrih žen je bilo poklanih, tisoče deklet pomorjenih, n. pr. Afra, Barbara, Doroteja, Katarina, Lucija, Margareta i. d. r. Da celo otroci niso ušli grozovitosti rabeljnov, kakor Pankracij, Tarsicij. Veseli in pevajoč so šli v smrt, da so se pogosto tudi pagani čudili temu.

"Izmislili so si najstrašnejše muke, katere so junaški mučenci stanovitno prestali: kakor obglavljenje, prebodenje, razkosanje razmesarjenje na kosce. Utopljali so jih v vodi s kamenom na vratu, s železnimi kaveljni so jim trgali kosce mesa iz telesa. Natezavali so jih na kolesih. Obesili so jih nad ogenj, da jih je dim počasi zadušil. Žgali so jih na ognju, pekli na ražnju, metali so jih divjim zverem, zapirali jih v jame polne gadov... skratka, ni je muke, katere bi se rabeljni ne bili zmislili in je proti kristjanom ne porabili.

To je bil čas, ko je cesar Konstantin nastopil vlado za svojim očetom Konstancijem Klorom.

Za „Ave Maria“ naslikal Jos. Češarek.
Prečisto Srce Marijino, ne pozabi nas!

JAZ HODIM V ŽUPNIJSKO ŠOLO.

Stara gospa je prišla v mesto z vlakom. Pred postajo se ji ponudi deček, da ji hoče nesti kovček do hiše, kamor gre. Med potjo je zvedela od dečka, da živi njegova družina v velikem pomanjkanju, da on tu čaka zato, da bi kak vinar zaslužil za kruh. Pred hišo odpre gospa denarnico in mu da hitro, kakor je mislila, nikel (5c.) Deček se zahvali in odide. Zvečer pa gospa opazi, da se je zmotila in dala dečku cekin, 5 dol.

Drugo jutro na vse zgodaj nekdo potrka na vrata. Pred vrati je stal deček in vprašal:

Ali ni snoči k Vam prišla neka gospa?

— Da!

— Prosim, ali bi mogel z njo govoriti?

— Seveda. Vstopi!

Gospa se je zavzela, ko ji je deček ponudil cekin češ: Gospa, Vi ste se sinoči gotovo zmotili, ko ste mi toliko dali.

— Da, da, sem sama takoj zvečer zmoto opazila. Jaz zelo slabo vidim. Vendar, deček, kaj te je nagnilo, da si prinesel nazaj denar, ko ste vendar tako revni?

— Res je, da smo revni! Toda, gospa, jaz hodim v župnijsko šolo, kjer nas uče, da ne smemo krasti.

Iz Slovenskih naselbin.

Sv. misijon v naši župniji sv. Družine v Brooklynu, katerega je vodil novoimеноvani škof iz Superior, Wis., Rt. Rev. M. J. Koudelka, je izvrstno uspel.

Veliki cerkveni "fair", so imeli v župniji sv. Vida v Clevelandu, O., in se je končal z lepim vspehem.

V Jolietu, Ill., bojo imeli veliki cerkveni "fair" v korist šole, namreč za zidavo novega šolskega poslopja. Upamo, da bojo župljani krepko sodelovali, da bo imel "fair" velik uspeh, da si postavijo prepotrebno šolsko poslopje. Joliet ima najlepšo slovensko cerkev v Ameriki. Ali bi ne bilo v čast Jolietčanom, ko pi bi si postavili tudi najlepšo šolo? Pogum velja! Na delo za dober uspeh "faira!"

Slovenska župnija sv. Lavrenca v Clevelandu, bo dobila ta mesec nov okrask v obliki krasnega in prepotrebne župnišča.

Šola je prenapolnjena z slovenskimi otroci, tako, da se goreči g. župnik Lavrič peča z mislijo, kako povečati šolo. Tako je prav! Ako smo katoliki, bodimo zavedni katoliki! Bog daj svoj blagoslov.

Sv. misijon bojo imeli v slovenski župniji sv. Lavrenca v Clevelandu.

Rev. P. Placid Belavič O. F. M., je bil imenovan od Njega Eminencie kard. Farleya za Hrvatskega župnika za New York in okolico. Dne 21. septembra začel je s posebno hrvatsko službo božjo v frančiškanski cerkvi sv. Klare na 36. cesti. Obširna kapelica je bila polna Hrvatov. Bog daj svoj sv. blagoslov!

Obnovljenje sv. misijona v Rockland Lake, N. Y. se je vršilo od 15. do 18. sept. Obnovljenje je imel Rt. Rev. škof Koudelka. Po sv. misijonu je bila sv. birma.

Rev. Lovrenc Hrvat, slovenski duhovnik, ogerski Slovenec, je bil sprejet v nadškofijo Philadelphio in je bil imenovan župnikom v McAdoo, Pa. Želimo mu obilnega blagoslova!

Slovenci v So. Bethlehemu imajo velike težave, katere pa upamo, bojo srečno premagali. Te dni so si kupili krasno posestvo za \$10.000.00. V nekaj mesecih nameravajo si postaviti naprej zasilno cerkev. Na posestvu stoji lepa hišica, katero so spremenili v župnišče.

Bridgeport, Conn. — Dan velikega veselja je bil za vse tukajšnje Slovence v nedeljo 14. septembra. Prvokrat so se mudili med nami naš višji pastir, škof Rt. Rev. J. J. Nilan iz Hartforda in so podelili lepemu številu dečkov in deklic (74) zakrament sv. birme. Bilo je v resnici lepo! Cerkev sv. Antona, kjer obhajamo svoja bogoslužna opravila, so dobre dekleta lepo okrasile s cvetjem. Hitro po 3. uri se je začela cerkev polniti in predno so prišli škof z zbranimi duhovniki, je ljudem že majkalo mesta. Po kratkem nagovoru domačega g. župnika o sedmih darovih sv. Duha, so škof izvršili obred birmovanja, in so po opravljenih molitvah Slovence takole nagovorili:

‘Srečen sem, da vidim Slovence združene in edine v blagem prizadevanju, ustanoviti si lastno župnijo. Vi ste daleč od svojih rojstnih domov; ali božji dom, božja hiša je povsodi. Našel sem slovenskega duhovnika. Čutil in poznal sem, da bi bilo dobro in potrebno za vas, da imate svojega dušnega pastirja, ki bi v vašem jeziku vam govoril in da si kmalu tudi postavite lastno cerkev.

Le krepko naprej! Kdor koli je katoliške vere, kakor vi, vam dobro želi. Farani, katerim ta cerkev pripada kot lastnina, so voljni vam za kratki čas dati mesta za vaše pobožnosti. Sosedni gospospode so danes tukaj, da vam z menoj častitajo in srečo želijo. Mi vsi Vam le dobro želimo. Vi začenjate ravno tako, kakor so drugi začeli, brez svoje cerkve. Zdaj, bratje, pa je vaša naloga: bodite edini in složni pod vodstvom duhovnika, katerega sem k vam poslal. Večina Slovencev je poslušala prvo pozvanje svojega duhovnika, so se zbrali okrog njega in se zaupali njemu. Ali tudi pri takem podjetju se najdejo vedno nekateri, ki rajši razdirajo, nego podpirajo. Bratje, ne glejte na nje! Vi pa pojdite naprej v svojem delu. Pustite take tam, kjer so, Bog je in bo le z vami!

Vsi, ki ste tukaj, vidim, da imate trdno zaupanje in pravi pogum, kakor tudi duhovnik, ki je z Vami, in ravno to mi daje zagotovilo, da bode uspeh dober. Bog Vas bode blagoslovil, in to je za

v tej novej domovini. Vsi se tedaj zaupno postavite pod vodstvo duhovnika, katerega sem vam dal. On in edino on je vaš duhovnik, ki ima skrbeti za vas, vi pa imate poslušati njega. Vem, da bodo tudi med vami ovire in težave. Trdno pa upam, da jih bode vse premagali. Povedalo se mi je, da ste vi dobro in verno ljudstvo. Danes pa vidim, da je to istina; veliko število tukaj vas zbranih, mi to potrjuje. Z veseljem pričakujem in upam, da bom skoraj zopet od vas poklican, da vam posvetim vašo lastno hišo božjo. Bog vas blagoslovi!”

Sovenci! To so krasne besede; vredne gorečega in za vas skrbljivega nadpastirja, pa tudi vredne dobrega ljudstva. Da se pa tudi izpolnijo, to leži na vas samih. Pojdite tedaj z novim navdušenjem na začeto delo, združite svoje moči in Bog vam bode na pomoč.

—o—

Lorain, O.

Dragi gospod urednik: — Prosimo Vas, priobčite ta dopis, v cenjenem listu Ave Maria. — Naša šola se je začela 2. septembra z sveto mašo. Po sv. maši so se vpisovali novi šolarji, katerih je bilo okoli petdeset. Kar nas je lansko teto v šolo hodilo, smo povečini vsi nazaj prišli. Sedem nas je v osmem razredu. Vsi smo hvaležni svojim dragim starišem, da nam pustijo v šolo hoditi, dasi smo že nekateri po trinajst ali štirinajst let stari. Tudi se nič ne zmenimo, če se nam nekateri posmehujejo, češ, “poglejte, kako so velike, pa še v šolo hodijo.” Sestri Regini, kakor tudi nam, se čudno zdi, da nekateri naši ljudje tako malo držijo na šolo. Mislijo, da je samo za šest, sedem let stare otroke. Vendar to so samo nekateri. Veliko je pa tudi takih pri nas, ki z veseljem žrtvujejo za šolo. Naj Vam omenimo imena onih čencev, kateri so tukaj izvršili osmi razred in potem šli v višje šole. Ti so: Ludvik Virant, ki vzpešno nadaljuje svoje študije v St. Jeromis College v Canadi; Ela Omahen in Josipina Simšič, boste kmalu dobile diplome od “business College”, Elyria, O.; Katarina Cloughessy nadaljuje svoje učenje na katoliški višji šoli sester Notre Dame v Elyrii; Terezija Justin je

vstopila v samostan sester Notre Dame v Clevelandu, kjer se počuti zelo srečno. Julija meseca je bila preoblečena in je dobila ime Sestra M. Ljudmila. Eden naših mladeničev se pa pripravlja za duhovski stan v semenišču sv. Bernarda v Rochester, N. Y.

Tudi mi bomo prosili svoje stariše, da nas pošlejo v šole, ker to je naša srčna želja.

Z pristrčnim pozdravom Vam gospod urednik, ter vsem bralcem "Ave Maria."

Učenci in učenske šole sv. Cirila in Metoda.

Socialistični glasovi o Portugalski.

Socialno-demokratska "Arbeiter-Zeitung" na Dunaju, ki je svoj čas v nebo povzdigovala prevrat na Portugalskem, je 25. m. m. priobčila tale značilni dopis nekega portugalskega druga:

Portugalska je znova postala torišče anarhističnih atentatov in zarot. Nikdar ni bila Portugalska bliže poginu nego je sedaj. Komaj pred tremi leti je bila ustanovljena republika in že je bilo pet vlad na krmilu. A nobena ni nič odločilnega storila sa deželo. Politiki, ki vodijo posle republike, so štreberji, ki dragoceni čas zapravljajo s slavnostmi ali pa s preganjanjem delavstva in monarhistov. Dasi se ima buržoazija le delavstvu zahvaliti za republiko, vendar buržoazijska republikanska vlada portugalski proletarijat tako zlostavlja, kakor tega monarhija nikdar ni storila. Množica onih, ki nimajo dela, neprestano narašča. Kakor po revoluciji 1848 na Francoskem so se tudi na Portugalskem ustanovile narodne delavnice, v katerih naj bi dobili dela brezposelni. Ker so pa vladne blagajne prazne, delajo brezposelni delavci le tri dni na teden. S tako majhnim zaslužkom delavci ob sedanjih draginji ne morejo živeti. Vsled povišanja davkov so tudi najemnine za stanovanja tako poskočile, da jih ljudstvo ne more več zmagovati. Ker je republikanska vlada s svojim nemodrim postopanjem in preganjanjem odbila od sebe vse sloje, se more nevarnost, da bi se na Portugalskem zopet ne ustanovila monarhija — odvrniti le na ta način, da vlada vsaj nekatere politične in gospodarske reforme izvede. Odkar obstoji republika, še ni bilo nobenih občinskih volitev. Zato so občine že tri leta pod vladno diktaturo. Razprava o ob-

činski volilni pravici se v parlamentu vedno odlaga, ker se različni republikanski voditelji ne morejo sporazumeti o razdelitvi plena.

Atentati, ki se dan za dnevom dogajajo, so sicer le posamezni obupni izbruh in primeri o velikem razburjenju, ki si daje ljudstvo v njih duška v očigled neplodnosti portugalskega parlamentarizma, — toda za vlado ostane le ena rešitev, da namreč krene na novo pot, na pot plodnih reform."

Kaj pravijo socialisti k temu zanje merodajnemu izpričevalu o novih portugalskih razmerah?

—o—

Kaj so "klerikalci" storili za delavca? Vprašujejo naprej in naprej socijalistiški listi. "Kaj je storila katoliška cerkev za delavske sloje? Pokažite nam!"

Na to vprašanje je jako lahek odgovor:

Samo v Združenih Državah je nad tisoč bolnišnic, katere so sezidale katoliške redovnice, kjer najde reven delavec postrežbo v boleznih. Nihče ga ne vpraša, če moreš plačati ali ne. Ako plačaš je dobro, ako ne, ubogo katoliško dekle, ki je v cvetju svoje mladosti zapustilo vse posvetne dobrine, vse veselje mladih dnij, vse zabave, se pokrilo s črno preprogo, ta gre kot zaničevana redovnica od hiše do hiše in prosjači zanj!

Socijalisti, ki toliko kričite o delavskem prijateljstvu, pokažite v dejanju, kar kričite na vsa usta! Pokažite nam samo eno bolnišnico! eno socijalistinjjo, ki bi kaj takega storila za delavstvo.

V Združenih državah vzdružuje katoliška cerkev 288 sirotišnic. Kdo je postavil te sirotišnice? Socijalisti? Uboge katoliške redovnice! 7.000 sirot je po teh sirotišnicah, kjer so jim uboge redovnice dobre matere! Velik del ten sirot je sirot samo radi krutega nauka socijalizma. Toda katoliška cerkev skrbi za nje in se trudi, da jih vzgoji v dobre in zadovoljne ude človeške družbe.

108 domov za stare ljudi in onemogle ljudi vzdržuje katoliška cerkev po Združenih državah, kjer na tisoče in tisoče ubogih delavcev najde zavetja in ljubeznjive postrežbe, ko ga vse zapusti.

1.593.316 otrok dobiva po raznih katoliških zavodih samo po Združenih državah vzgojo, streho in pomoč!

In ti slepi socijalisti še upajo vpraševati, kaj je storila katoliška cerkev za delavca! Za božjo voljo, ali ste res slepi? Poglejte vsaj malo okrog sebe, pa boste videli, kaj je naredila katoliška cerkev za delavstvo in kaj še dela dan za dnem! Vidiš, narod, kako te tvoji izkoriščevalci varajo? Oblekli so se v rdečo barvo in pod to rdečo barvo skrili svoje kremplje, da bi te zmotili! Narod, nikar ne vrjemi! To se pijavke na telesu delavstva! Ne vrjemi nam, ne vrjemi socijalistom! vrjemi sam sebi, svojemu zdravemu razumu, svojim očem vrjemi!

IZ POTA.

Piše P. Ciril Zupan O. S. B.

Na poti iz dalnjega zapada, oglasil sem se v Montani, ki je v resnici "montana"-gorata. Obiskal sem Rev. Pirnata v Anacondi, ki je moj bivši učencec iz St. John's, Minn. Rojaki tukaj jako lepo napredujejo, zato zavzemajo odlično mesto med meščani. Tako je že dolga leta mestni redar, g. Mat. Kraker.

Od tu sem prepotoval celo poljedelsko Minnesotto, kjer je bil preje dolgo let moj dom.

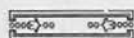
Obiskal sem pred vsem mil. g. škofa Trobea, ki so pozabili na svoje vzvišeno dostojanstvo, ter me sprejeli, kakor bi prijatelj prijatelja ljubeznjivejše ne mogel. Skupaj sva obiskala štirinajst milj odaljenega Sv. Štefana v Brockaway, ki je najstarejša slov. farmerska naselbina v Ameriki. Tu sem bil pred let župnik, zato so se mi vzbudili prijetni spomini na minule dni. Tudi rojaki so se zvesehli, da smo se zopet videli. To so pokazali s tem, da so pri obeh službah božjih napolnili cerkev. Tu v Brockaway se vidi, kje je prava prihodnost slovenskega delavca, — le na farmah. Kako lepo so si pomagali rojaki, od kar jih nisem videl. Razveselilo me je to blagostanje. In kar je največje, ohranili so si vero in narodnost. Mladi slovenski Amerikanci, kako postavno se nosijo. Čutijo se Amerikance, toda katoliške, slovenske Amerikance. Zato pa, kolikor več pridem v dotiko z slovenskimi farmerji, toliko raje ponavljam klic: **Rojaki, na farme!** In sicer ne v kake kraje, kjer boš sam sredi gozda, temveč skupno na farmo, v slovensko naselbimo, kjer je upanje, da bo kmalu slovenska župnija in šola.

Ko so rojako stavili cerkev sv. Štefana, vem da niso imeli toliko denarja, da bi plačali žrebje. Sedaj pa imajo krasno cerkev in lepo urejeno pošteno in srečno krščansko življenje in lepo prihodnost.

Od tod sem odhitel na svoj dom, v benediktinski samostan, opatijo sv. Janeza. Tu je deloval mil. g. opat Ločnikar, ki je veliko storil za vzgojo slovenske mladine. Tu se še danes šola več mladeničev slovenske narodnosti.

Popotni spomini.

Rojaki v **Steeltonu** nič ne zaostajajo za drugimi, dasi jih ni toliko po številu, pa so zato tem bolj požrtovalni in so si v kratkem času, kar so se ločili od hrvatske cerkve postavili svojo lastno, in vzdržujejo tudi dvorazredno župnijsko šolo. Posebno se mi je dopadlo na prijaznem hribu, tik Steeltona, kjer stoji vas Brassler. Tu je več rojakov stalno naseljenih in imajo lične hišice z razsežnimi vrtovi. Pri

lynu, od koder srčno pozdravljam vse rojake po teh naselbinah in se vsem za vso prijaznost še enkrat lepo zahvaljujem. Na tem, čez eden mesec trajajočem potovanju sem videl, da je naš narod po pretežni večini dober in nepokvarjen, ni še okužen ves po brezverskih časopisih kar tudi nikdar ne bode. Rojaki, podpirajte pošteno časopisje, naročajete in priporočajte katoliški list "Ave Maria!"

REV. P. ANSELM MURN, O. F. M.

Slov. župnik iz So. Bethlehem, Pa.

nabiranjju naročnikov sta mi šla posebno na roko gg. Kofalt in Petrašič ml. Zastopstvo je pa prevzel Mr. Matin Butala, 768 Second Str.

Ker Steelton ni ravno daleč od New Yorka, sem se, vsedši na vlak, kmalo znašel v New Yorku ali boljše rečeno v **Brook-**

**Katoliško slovensko dekleško društvo
v New Yorku.**

New York, dne 7. sept. 1913.

Cenjeni gospod urednik:—

Prosimo malo prostora v nam tako priljubljenem listu "Ave Maria." Ker je bilo že v zadnji številki precej obširno poro-

čilo o ustanovitvi in delovanju deklliškega društva v New Yorku, zato ni naš namen o tem zopet kaj poročati.

V nedeljo dne 31. avgusta, so nam č. g. g. P. Anzelm Murn v svojem govoru pri dopoldanski službi božji povedali žalostno novico, namreč da nas bodo zapustili in odšli v drugi kraj. Že smo slutili, da se bo to zgodilo prej ali slej. Vendar pa, da bodo tako hitro šli od nas, tega nismo mislili. Ta novica je vsakega posameznika zadela britko v srce, kar je pričalo to, da je nastala v cerkvi tišina, kakor še nikdar, videli smo marsikatero solzno oko. In kako tudi ne? Saj so bili tako priljubljeni tukaj. Vračajoč se iz cerkve proti domu, smo ponavljali le: "Škoda jih je, ker so bili tako dobri in prijazni z vsemi. Z njimi smo se lahko vse kar po domače pogovorili." Tako so jih sodili vsi tukajšnji Slovenci.

Kaj pa naj rečemo me društvenice, katerim so bili naš dobri voditelj skozi tri leta in pol. Ker smo zvedele še le par dni prej predno so odšli, se jim društvo niti zahvaliti ni moglo. Poleg svojega drugega dela so za deklliško društvo prav mnogo storili. Opominjali so nas le z lepo besedo, dostikrat so se izrazili, da jim je nejtežje, kadar so primorani katero članico izključiti iz družbe, zato tudi tega niso storili prej, kadar že res drugače niso mogli.

Zatoraj za vse, kar so nam dobrega storili, za vse njihove lepe nauke, za vso požrtvovalnost, za trud, ki so ga imeli za društvo, naj jim bode na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala! Bog naj jim vse stoterno povrne, me jim ne moremo, Vsemogočni naj jih spremlja s svojo milostijo povsodi! Kjer bodo, naj blagoslavlja On vse njihovo delo.

Naj pripomnimo, da smo imele društvenice vsako leto, kar so bili č. g. P. Anzelm Murn med nami, v mesecu decembru, tri-dnevne vaje v čast Brezmadežni.

Letos pa obhajamo petletnico društva, zato je naša srčna želja, da bi za takrat prišli nazaj dosedanji naš voditelj, kar tudi trdno upamo.

Konečno se še enkrat prav iskreno zahvaljujemo

Vam udana

K. S. Dekliška družba.

Javna zahvala.

Cleveland, O.

16. julija letos sem naenkrat popolnoma zgubila vid. Opravljala sem svoje delo, toda naenkrat se je stemnilo pred mojimi očmi in nič več nisem videla. Zelo sem se tega vstrašila. Mislila sem, da je to le slabost, dasi nisem tega čutila. Močila sem si čelo in oči. Toda minila je cela ura, jaz pa nič videla. Zablelelo me je v srce. Kaj bom sirota počela, ako sem res popolnoma oslepela? Delati ne bom mogla, kaj bo potem? In zajokala sem. V tej stiski sem se obrnila z zaupanjem k Mariji na pomoč. Pokleknila sem in molila tako goreče, kakor še nikdar. "O Gospa moja, o Mati moja" to molitvico sem ponavljala. Obljubila sem tudi, da nobeno soboto ne bom pila nobene pijače, ako mi Marija pomaga. Moje zaupanje v Marijo ni bilo zastonj. Kmalu se je začelo svetiti pred moji očmi in vid se mi je vrnil. Tem potom se javno zahvaljujem nebeški Materi Mariji za to veliko milost.

J. M.

— O —

VEČ LUČI! — NAROD, SPREGLEJ!

IZPOD VISLIC ali Naši ta rdeči. Slovenskenau delavstvu po Ameriki v pouk in blagotno svarilo. Ponatisk iz "Ave Maria". Cena 2c. — Dobe se tudi v hrvatskem jeziku.

SOMISLJENIKOM IN TREZNO MISLEČIM ROJAKOM!

Grozno je, kar počno z ubogim našim narodom nekatere propalice, nekaj v stari domovini spalih učiteljev in "študentov"? Kaj res ni več mož mej nami, ki bi stopili na noge in zaklicali tem modernim "janičarjem": **do tu in ne več dalje?** Slovenski pošteni možje kje ste? Zakaj molčite? Zakaj spite? Berite slovenske liste, kaj pišejo zoper to, česar varuhi bi vi morali biti kot slovenski katoliški možje?

Ali Vam ni mar, kako bojo živeli Vaši otroci? —

Kdor svojih svetinj braniti ne zna, ni vreden — da jih ima!

Ta brošurica ima namen prižgati več luči našim nesrečnim zapeljancem — takozvanim slovenskim socialistom!

Razširite jo, somisljeniki, po vseh naselbinah! po vseh hišah! Nastavili smo zato tako nizko ceno, da bo vsakemu mogoče, nam pomagati jo zanesti v našo širšo slovensko javnost.

Cena posamezni brošurici je 2c.

Cena 10 istisom 18c.

Cena 50 istisom 90c.

Cena 100 istisom \$1.75.

Kdor jih pa naroči več kakor 100 dobi poseben popust.

Poštnina v te cene ni všteta.

Naroča se pri **Amer. Slovincu** in

"AVE MARIA"

21 Nassau Ave.,

Brooklyn, N. Y.